

i.remissvar@regeringskansliet.se
 i.e.remissvar@regeringskansliet.se
 fredrik.norlund@regeringskansliet.se
 Dnr I2021/01065

Remiss av Energimarknadsinspektionens rapport med förslag för genomförande av EU-lagstiftning på elmarknadsområdet när det gäller oberoende aggregatorer

Lokalkraft Sverige är en sammanslutning av lokala energileverantörer i samverkan. Våra kunder återfinns lokalt och i vår direkta närhet. Vi är därför en viktig aktör i samhällsbyggnaden på de orter där vi verkar eftersom vi har stor kännedom om kundernas behov och önskemål. Vi samlar medlemsföretag som tillsammans företräder cirka 450 000 kunder inom elproduktion, elhandel, elnät, fjärrvärme och kompletterande verksamhet. Lokalkraft Sverige är av svenska staten bekräftad nationell DSO-organisation.

Elanvändningen i Sverige förväntas öka kraftigt de kommande åren. Samtidigt förväntas andelen ej planerbar elproduktion att öka. Lokalkraft Sverige ser därför att det samhällsekonomiskt är viktigt att den nödvändiga balansen mellan elproduktion och elanvändning inte enbart sker genom att produktionen anpassas till användningen i framtiden. Genom att elanvändare kopplar bort ej väsentlig elutrustning under perioder med högst efterfrågan på el kan elsystemet bli mer samhällsekonomiskt optimalt än om elproduktionen och elnäten ska dimensioneras för maximal efterfrågan på el.

För att detta ska bli möjligt i praktiken kommer många elanvändare att behöva hjälp från elsystemkunniga experter, exempelvis aggregatorer. Föreliggande rapport från Energimarknadsinspektionen, Ei, visar med tydlighet att den nuvarande elmarknadsmodellen i Sverige försvårar för aggregatorer att verka på marknaden. Den komplexa metod som Ei kommer fram till kommer att göra det svårt för aggregatorer att bidra till att minska efterfrågetoppar.

Grundproblemet är att den nuvarande elmarknadsmodellen har brister. Dessa kan sammanfattas enligt nedan:

- Leveranssäkerhetsberäkningar har fallit bort
- Dagens modell med spotmarknaden som bestämmande av marknadspriset ger inte tillräckligt incitament för investeringar
- Balanshanteringen är komplex och enbart ekonomisk
- Konkurrensen och likviditeten på de finansiella marknaderna är alltför svag

Enligt Lokalkraft Sverige ska en marknadsmodell uppfylla följande krav:

- En ny marknadsmodell måste vara lättförståelig och effektiv
- Modellen ska garantera kunden lägsta pris samt ge kunden möjlighet att bestämma längd på avtal och sin egen flexibilitet
- Anvisningsavtal måste försvinna
- Konkurrensen i slutkundsledet behöver öka och nya aktörer behövs
- Aggregatorer och Energitjänstföretag måste få lättare att verka

- Utbudet av energitjänster behöver öka, värdet blir tydligt om spotpriset alltid är basen
- Leveranssäkerheten måste hanteras genom klara ansvarsförhållanden
- Investeringar måste styras till de prisområden där behovet finns

Lokalkraft Sverige har påbörjat arbetet med att utforma en elmarknadsmodell som uppfyller dessa krav men vi inser att mer utredningsarbete behövs för att alla aspekter på en elmarknadsmodell analyseras grundligt.

Huvuddragen i Lokalkraft Sveriges modell är:

- förmedling av fysisk el, spot, intradag och balanshantering överförs till nätbolagens distributionsmonopol
- elhandlarna, eller andra aktörer, erbjuder som hittills kunderna prissäkring
- prissäkring kan kunderna köpa från vilken leverantör de vill
- anvisningsavtal försvinner eftersom kunderna aldrig byter leverantör av fysisk el.

När det gäller balanshanteringen är tankarna att:

- Nätbolagen blir balansansvariga för samtliga kunder i nätet
- Balanshantering sammanlagras till en punkt för varje nät där hela obalansen hanteras mot Svenska Kraftnät
- Anvisningsavtal försvinner eftersom inga kundbyten görs för hantering av fysiska elleveranser
- Elhandlarna slipper vara balansansvariga och kan koncentrera sig på att hjälpa kunderna med prissäkringsavtal och att utveckla energitjänster

Det saknas idag ett tydligt ansvar för leveranssäkerheten. Med Lokalkraft Sveriges modell tydliggörs ansvaret:

- Eftersom nätägarna blir ansvariga för förmedling av all fysisk el bör nätägarna också ges ansvar för den fysiska leveranssäkerheten
- Utifrån det samlade behovet av effekt och energi ställer nätföretaget krav på uttag från leveranspunkten i regionnätet
- Nätägarna ska varje år göra prognoser över den förväntade leveranssäkerheten, avseende effekt och energi, på 10 års sikt
- Svenska Kraftnät sammanställer prognoserna och är ansvariga för totala leveranssäkerheten per nätområde och för landet

Denna modell innebär att:

- Anvisningsavtal försvinner
- Priset som kunden betalar blir transparent
- Nätägaren debiterar marknadspris för den fysiska elleveransen
- Nätägaren kan mer effektivt minimera obalanskostnaden som kunden betalar
- Prissäkring kommer inte att innehålla några dolda obalanskostnader
- Konkurrensen på prissäkring kommer att öka eftersom balansansvaret läggs på nätägaren
- Leveranssäkerhetsnivån för effekt och energi beräknas på varje nivå och SvK kan ta ansvar för det ackumulerade utbyggnadsbehovet.

Lokalkraft Sveriges tankar kring en ny marknadsmodell behöver utvecklas. Vi har identifierat ett antal områden som behöver utredas. Dessa är:

- möjligheten att låta nätbolag få ett ansvar för förmedling av fysisk el
- hur säkerställa leveranssäkerhet
- hur få till stånd nödvändig ny produktionskapacitet
- hur korta tillståndsprocesser
- hur styrmedel ska hanteras
- visa hur en svensk modell kan bli EU-kompatibel

En SOU skulle kunna vara en lämplig metod för att fortsätta arbetet med att utveckla en marknadsmodell som är anpassad för den framtida elmarknaden. Lokalkraft Sverige bidrar gärna med det lokala energiföretagets perspektiv i en sådan utredning.

Med vänlig hälsning

Lokalkraft Sverige

Erik von Hofsten
verkställande direktör
Lokalkraft Sverige

Anders Pettersson
elnätsexpert
Lokalkraft Sverige